

راهنمای دبیران

«ادبیات فارسی دوره راهنمایی»

گردآورنده و پژوهشگر:

فرنگیس تیموری

دبیر ادبیات فارسی

شیراز - استان فارس

انتشارات نوید شیراز

سرشناسه : تیموری، فرنگیس، ۱۳۴۳ -
 عنوان و پدید آور : راهنمای دبیران: ادبیات فارسی دوره راهنمایی /
 گردآورنده و پژوهشگر فرنگیس تیموری.
 مشخصات نشر : شیراز: نوید شیراز، ۱۳۸۶.
 مشخصات ظاهری : ۱۲۰ ص.: مصور، (بخشی رنگی)
 شابک : ISBN :964-358-532-8
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه : ص. ۱۱۱.
 موضوع : ادبیات فارسی -- کتاب های درسی -- راهنمای آموزشی
 (راهنمایی).
 رده بندی کنگره : PIR ۳۳۳۱/۹۸۲۱۳۸۵
 رده بندی دیویی : ۸۴۰/۷۰
 شماره کتابخانه ملی : ۸۵-۴۵۸۵۲ م

راهنمای دبیران

«ادبیات فارسی دوره راهنمایی»

گردآورنده و پژوهشگر : فرنگیس تیموری

□ گرافیک: واصف □ چاپ: ستاره □ تیراژ: ۱۵۰۰ جلد

□ چاپ اول: ۱۳۸۶ □ حق چاپ محفوظ

ناشر: انتشارات نوید شیراز

دفتر شیراز - تلفن ۶۲-۲۲۲۶۶۶۱ نمابر ۰۷۱۱-۲۲۲۹۶۷۶ ص.پ.: ۷۱۳۶۵/۶۶۶

دفتر تهران - تلفن/ نمابر ۰۲۱-۸۸۹۰۵۹۴۵

پست الکترونیکی: navidshiraz@navidshiraz-pub.com

وب سایت : www.navidshiraz-pub.com

ISBN :964-358-532-8

شابک: ۸-۵۳۲-۳۵۸-۹۶۴

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

به نام آن که کتاب جهان حکایت اوست	که ذره ذره هستی گواه و آیت اوست
به نام خالق هستی، به نام مظهر عشق	که عشق، ماحصل شادی و رضایت اوست
به نام آن که علوم جهانیان، یکسر	یکی دو قطره ز دریای بی نهایت اوست
به نام آن که نگنجد، نه در زمان نه مکان	که گفته‌ها همه در وصف او کنایت اوست
به نام آن که به سر وجود او ره نیست	که نظم خلقت او دال بر درایت اوست
به نام آنکه ثبات جهان و هر چه در اوست	مستدام در گرو شیوه رعایت اوست
به نام آن که به غیر از درش پناهی نیست	چرا که جمله ابواب در حمایت اوست
به نام آن که از این خلقتش نیازی نیست	که خلقت دو جهان حاکی از عنایت اوست

به نام آن که حکیم است و فعل او حکمت

که فوق دست همه، دست با کفایت اوست

از کتاب (واما بعد...) - علی حکمت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۳۷	دریاچه زیبار	۶	پیشگفتار
۳۸	استرو مردخای در همدان	۷	مقدمه
۳۹	شهر سوخته	۹	شرح زندگانی من
۴۱	هفت خان رستم	۱۱	شعر کامل کتاب
	هفت شهر عشق و هفت خان رستم از دیدگاهی	۱۲	ملطانیه
۴۲	جدید	۱۳	سهراب سپهری
۴۴	عکس یک جنگجوی باستانی در شاهنامه	۱۴	شعر سهراب سپهری
۴۵	عکس انواع گرز	۱۵	کلیله و دمنه
۴۶	سیر خوشنویسی در جهان اسلام	۱۸	صنایع دستی ایران
۵۷	بربط	۲۰	استرلاب
۵۸	نکاتی درباره‌ی درس آدم آهنی و شاپرک (۱)	۲۳	عنبر
۵۹	آدم آهنی و شاپرک (۲)	۲۴	مظهر در ادبیات فارسی
۶۰	زنده رود	۲۵	ملک الشعرای بهار و شعر دماندیه
۶۱	کلیسای وانگ - نکته	۲۷	پوریای ولی
۶۲	قنات	۳۰	نقاشی‌های مربوط به درس پوریای ولی
۶۴	بادگیر	۳۲	مراحل چاپ کتاب
۶۶	عکس نخل و مناره‌های میرچخماق	۳۶	سلام به خوزستان

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
توضیح چند کنایه و مجاز در فارسی.....	۶۷	نکاتی در مورد املاي درست کلمات.....	۷۷
نکته (جشن مهرگان).....	۷۰		
نکته (شعر سفید / شعر آزاد).....	۷۰	پیوست ها	
نکته (جشن سده).....	۷۱	- تصویر درختان.....	۹۵
نکته (صامت میانجی).....	۷۱	- تصویر حیوانات.....	۹۹
نکته (حرف «ب»)	۷۱	- منابع و مآخذ.....	۱۱۱
نکته (علامت «ی»)	۷۲	- زندگی عشایر.....	۱۱۳
نکته (اعلام / اعلان).....	۷۲	- تصویر دلچبان.....	۱۱۵
نکته (علامت «ان»)	۷۲	- آرامگاه های بزرگان ادب فارسی.....	۱۱۶
تاریخچه فرهنگستان ایران.....	۷۴	- نقاشی ایرانی.....	۱۱۹

پیشگفتار:

هدف از تحقیق:

«قلم این روزها برای ما شده یک سلاح. بریده باد دستی که نداند این سلاح را در کجا باید به کار برد.»

جلال آل احمد

این تحقیق گردآوری مطالبی در مورد موضوعات کتاب‌های فارسی دوره راهنمایی است که از مجلات و کتب مختلف برای استفاده همکاران محترم ادبیات فارسی جمع آوری شده است تا اطلاعاتشان را از حد کتاب فراتر برد و تسلط ما را در تدریس فارسی بیشتر نماید.

تا چه قبول افتد و چه در نظر آید

مقدمه:

آن گاه که رخت از این جهان بر می‌بست
پر می‌زد و می‌رفت و به حق می‌پیوست
در گوش دل اهل قلم می‌فرمود:

ای اهل قلم، قلم نیفتد از دست
با توجه به این که فناوری در همه زمینه‌های علمی در سراسر دنیا با
سرعت رو به پیشروی است، صاحب نظران در همه رشته‌ها، باید که هم
زمان با این پیشروی، خود را به سلاح علم مجهز نمایند تا از قافله‌ی
فرهنگ و تمدن عقب نمانند.

معلم‌ان نیز از این قاعده مستثنی نیستند، چه بسا که مسئولیت آن‌ها
بیشتر نیز هست چرا که در زمانی به سر می‌بریم که جوانان و نوجوانان و
حتی کودکان ما با سریع‌ترین و پیشرفته‌ترین وسایل فن آوری همچون
اینترنت در تماس هستند و به راحتی می‌توانند پاسخ سئوالات خود را
با استفاده از این تکنولوژی به دست آورند.

پس لازم است معلم نیز علم خود را به روز نماید و مرتب بار علم
خود را افزایش دهد تا ثمره‌ی پیشرفت را در دانش آموزان خود به
تماشا بنشیند.

با اینکه من در طول ۲۱ سال اشتغال در آموزش و پرورش و قبول مسئولیت عظیم معلمی، هیچگاه از مطالعه غافل نبودم اما ورود در گروه‌های آموزشی استان فارس در سال تحصیلی ۸۵-۸۴ سبب شده مطالعه‌ی تخصصی در زمینه کتب راهنمایی بیشتر رو بیاورم تا در ماموریت‌های برون شهری، مفید واقع شوم.

این مطالعات درسی مرا به این اندیشه انداخت که مطالب جالب و مفید را جمع آوری نمایم تا در اختیار همکاران علاقه‌مند بگذارم. در چند ماموریت نیز بعضی از این مطالب را ذکر نمودم که مورد استقبال همکاران گرامی قرار گرفت و انگیزه‌ای برای تهیه این تحقیق شد.

از همکاران محترم، دبیران ادبیات تمام استان نیز تقاضا دارم که چنانچه در مورد این تحقیق نظر و پیشنهاد و انتقادی دارند با بزرگواری مرا در جریان قرار دهند، چرا که: «همه چیز را همگان دانند» و ما باید که همیشه در کسب تجربه و یادگیری بیشتر بکوشیم.

توفیق از اوست توکل هم به او

فونگیس تیموری - دبیر ادبیات فارسی

شیراز - استان فارس